

Nieuwsbrief
Jaargang
08
Nummer
22

April 2016

Beste kunstvriend,

1916 werd een belangrijk jaar in het levensverhaal van Joe English als frontsoldaat –kunstschilder. Hij participeerde in twee projecten die tijdens dat jaar opgestart werden en die vandaag nog betekenis hebben. Namelijk de oprichting van een kunstafdeling in het Belgisch leger en de stichting van een comité dat hulde bracht aan gesneuvelde Vlaamse frontsoldaten. Zo leverde Joe een belangrijke bijdrage als kunstenaar tot het visualiseren van het oorlogsgeweld en het herdenken van onschuldige slachtoffers.

100 jaar Artistieke afdeling, "Section Artistique" (S.A.). Nieuwpoort herdenkt dit jaar de oprichting van de S. A. Met een tentoonstelling over de kunstenaars van het Belgisch leger die de verwoeste gewesten in beeld brachten. In de schetsboeken van Joe vonden we drie tekeningen van de beschietingen. Wij beschrijven de historische context van deze tekeningen. Hoe hij werkte als lid van de S.A. en de rol van Marie-Elisabeth Belpaire bij zijn benoeming, komen aan bod in de volgende nieuwsbief.

100 jaar Heldenhuldecomité. De Vlaamse Vredesbeweging VOS en het ADVN herdenken eveneens dit jaar de oprichting van het Heldenhuldecomité met een tentoonstelling, een publicatie en een databank van de Heldenhuldezerkjes die verspreid staan in Vlaanderen. Een voorbeeld van publiekswerking die ingebed wordt binnen het erfgoedbeleid als evenwaardige pijler naast de restauratie van de vele grafmonumentjes. "Stenen én mensen, zodat mensen het stof van de stenen kunnen blazen" (Kristl Strubbe, directeur Open monumentendag Vlaanderen). Joe tekende het ontwerp van de Heldenhuldezerkjes. Het eerste zerkje was bedoeld voor de gesneuvelde studentenleider Firmin Deprez uit Torhout. Heel recent dook een onbekend portret op van Firmin: "Zou dit een tekening van Joe kunnen zijn?" vroegen de huidige bezitters. Graag zouden wij deze vraag positief kunnen beantwoorden in dit herdenkingsjaar…

Piet De Baere Co English

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:

Joe English, Kunstschilder vzw
Vuldersreitje 2, 8000 Brugge
www.joe-english-kunstschilder.be

In dit nummer

Joe English en de artistieke afdeling van het Belgisch leger (deel 1) pag 2
Schatten op zolder: 'De gezant uit het dodenrijk' pag 7
Portret van Firmin Deprez pag 8
Een 'Islamitisch Heldenhuldezerkje' ? pag 9
Vrienden van de VZW pag 10

Joe English en de “Artistieke Afdeling” van het Belgisch Leger. (1)



Joe English, *Achter het IJzerfront*, olieverf op doek, r.o. gesigneerd, z.d. (einde 1917-begin ’18?), 35x70 cm, privébezit Nieuwpoort.

1. Frontschilders in Nieuwpoort 1916 – 2016

In het collectieve geheugen van vele Vlamingen bleef Joe English vooral bekend door zijn grafisch werk. In 1964 noemde Gaby Gyselen de gelegenheidsgrafiek van Joe English na 50 jaar een “vergeten kunst”. *“Nochtans is het gepast om er eerbied en bewondering voor op te brengen. De tekeningen van Joe en vele anderen zijn vergeet-mij-nietjes in het slijk van de loopgrachten”* (2) Als frontsoldaat-kunstschilder werd Joe bijna helemaal vergeten, wij mogen hier gerust spreken van een collectief geheugenverlies. Vanaf oktober 1917 was hij actief lid van de ‘Section documentaire artistique de l’armée Belge en campagne’ of ‘Section Artistique’. Aan de hand van nieuwe inzichten en originele documenten zullen wij ons historisch bewustzijn wat opfrissen.

Over de frontschilders van de S.A. die werkzaam waren in en rond Nieuwpoort tussen 1916 en 1918 zal een tentoonstelling ingericht worden in het nieuwe bezoekerscentrum “Westfront Nieuwpoort”, gelegen onder het Albert-I monument. De dienst cultuur van de stad gaf opdracht aan Luc Filliaert om de tentoonstellingscatalogus samen te stellen.(3) “Het wordt een hulde aan de frontschilders die 100 jaar geleden werkten in de “schilderskelder” met een focus op het werk van Bastien, Huygens, Lynen en Wagemans”. Vier van de 26 schilders die behoorden tot de “Section Artistique”. Ook Joe English was lid van begin oktober 1917 tot aan zijn overlijden op 31 augustus 1918. Zijn officiële werkplaats was wel in De Panne, maar op zijn eigen verzoek kon hij werken in zijn vertrouwde omgeving in het College van Veurne. Naar aanleiding van de boven vermelde tentoonstelling in Nieuwpoort stellen wij ons twee vragen: hoe en waarom werd Joe lid van de S.A.? En is er werk bekend van hem uit de omgeving van Nieuwpoort?

2. Joe solliciteert bij de "Section Artistique"

Dankzij onderzoekswerk in 2008 onder de leiding van Dr. Luc Vandeweyer weten wij dat Joe schriftelijk solliciteerde bij de S.A. in april 1917 (4). Aangemoedigd door zijn vrienden en door het succes van zijn werk op de tentoonstellingen in onbezet België en Frankrijk.

Reeds vanaf 1907 tekende hij voor de Vlaamse studenten, velen van hen verbleven later ook aan het IJzerfront. Zijn spotprenten voor de "Belgische Standaard" getekend in 1915 zoals o.a. "België bezet" en "Ik heb u steeds bemind" werden ruim verspreid via prentbriefkaarten. Vanuit het SKVH in Veurne organiseerde Joe voor hen een tekencursus. De frontsoldaten mochten hun tekenwerk naar hem opsturen. Zo kregen zij de kans om deel te nemen aan tentoonstellingen, die mede door hem georganiseerd werden. Zelf nam hij ook deel met zijn eigen werk aan diverse tentoonstellingen voor kunstenaar-soldaten.(5)

Het was vooral de tweede tentoonstelling van de pas opgerichte kunstvereniging "Kunst aan de IJzer" die voor Joe beslissend was. Van 12 januari tot 2 februari 1917 ging deze door in de nieuwe zaal van de Ambulance van de Oceaan, aangevuld met lezingen en concerten, onder de hoge bescherming van de Heer Poullet Minister van Wetenschappen en Kunsten. 42 kunstenaars namen er aan deel met 400 tekeningen, schilderijen en aquarellen. Naast twee waterverfschilderijen genoemd *"de Mystische stad of la Ville mystique"* toonde hij ook voor het eerst zijn *"Ons Lief Vrouwtje van den IJzer".* Vooral M.E. Belpaire was er enthousiast over en Juul Filliaert schreef in de "Belgische Standaard" een lovend artikel over de tentoonstelling.

In het register van de Generale staf (G.Q.G.) met korte inhoud van de briefwisseling 1917-1918 "staat op datum van 6 april 1917 te lezen dat korporaal English vroeg om te mogen deel uitmaken van de kunstenaarssectie. Een week later op 13 april stelt Samuel De Vriendt dezelfde vraag". Reeds op 21 april werd een brief ingeschreven van Minister Poullet die hun kandidatuur ondersteunde. De kaarten van Joe (°82) en Sam (°84) lagen goed want de legerleiding had bepaald dat alleen dertig plussers in aanmerking kwamen. Zij kregen echter geen antwoord in de loop van de volgende maanden…

Jammer genoeg hebben wij tot nu toe de originele sollicitatiebrief van Joe niet teruggevonden. Wel de bovenstaande notitie in het militair register dat zijn brief toegekomen was op het hoofdkwartier. Bij ons opzoekwerk in het familiearchief ontdekten we wel een handgeschreven documentje dat waarschijnlijk zijn voorbereidend kladbriefje kan zijn als bijlage bij zijn sollicitatiebrief. Het werd in het Frans opgesteld met genummerde zinsdelen van 1 tot 12 als antwoord op een voorgedrukte officiële vragenlijst (6). Het lijstje doet vermoeden welke vragen hij moest beantwoorden:

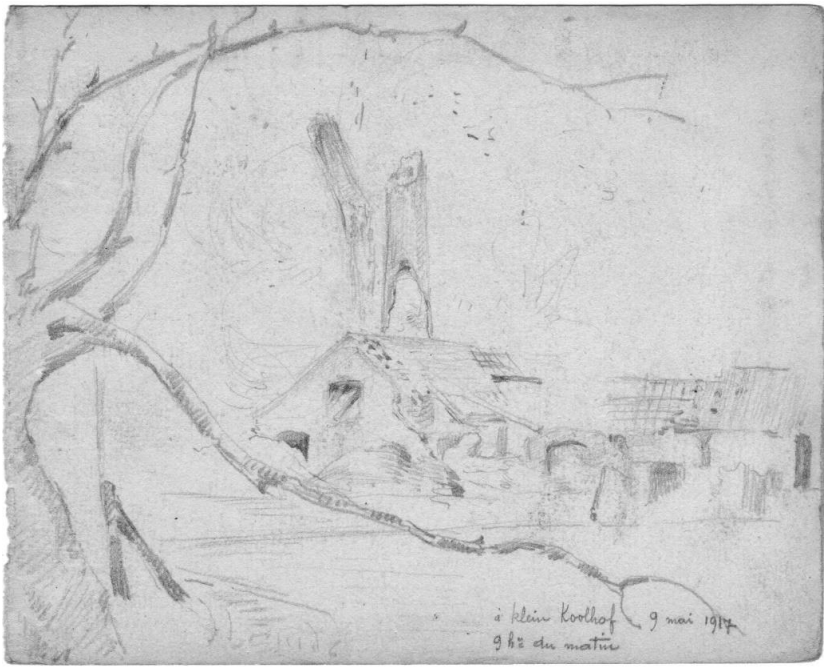
1	artiste Peintre
3	second prix de Rome en 1904, second prix de Rome en 1907, prix Godecharle en 1907.
4	professeur de dessin et de style à l'ecole d'arts en métiers
5	a fait des voyages d'étude en Hollande en France et en Angleterre. A travaillé à Amsterdam, à la Haye, à Paris à Londres et à Dublin.
6	A exposé aux Salons triannals de Bruxelles et d'Anvers et à l'exposition de Gand.
7	En 1914 avait reçu mission du ministère des Beaux-Arts de faire un voyage d'étude en Italie. La guerre est venu contrecarré le projet.
10	In memoriam Peter Benoit * Adam et Eva * Les Victorieux
11	Un pastel "tirage de masques anti-gaze" un dessin et une peinture a l'huile "type du fantassin belge" un petit colporteur, une peinture à l'huile et plusieurs esquisses.
12	de genre exécuté par le procedé à l'huile, genre dessins teintés, aquarelles genre, eaux fortes paysages.

Joe moest m.a.w. antwoord geven op vragen over zijn loopbaan als kunstschilder voor de oorlog (1 tot 10) en wat hij tijdens de oorlog had geschilderd en getekend (11 en 12). De antwoorden op vragen 2, 8 en 9 staan niet genoteerd. Hij is zeer beknopt in zijn antwoorden, maar waarschijnlijk was er op het voorgedrukte formulier niet veel ruimte voorzien. Zijn kennis van de geschreven Franse taal was behoorlijk en een noodzakelijk criterium om te kunnen toetreden tot deze elitaire artistieke afdeling van het Belgisch leger.

Waarom wilden Joe en Sam lid worden van de Artistieke Afdeling?
Hun motivatie kunnen wij herleiden tot een drietal factoren. Vooreerst konden zij zo hun beroep van kunstschilder verder uitoefenen tijdens hun legerdienst. Er waren vervolgens heel wat praktische voordelen verbonden aan het statuut "lid van de S.A." Zij hadden een grotere bewegingsvrijheid (met vrijgeleide en een pasje) en konden beschikken over goed schildersmateriaal en… zo nodig over een fiets. Tenslotte was er voor Joe nog een extra reden om te solliciteren. In februari 1917 na de tweede tentoonstelling van de Belgische Standaard, had de legeroverheid de studiekringen van de militairen zoals het SKVH laten stilleggen (7). Daardoor werd Joe's functie als secretaris van het SKVH en Dr. Daels bemoeilijkt. Het SKVH kon wel "burgerlijk "verder werken onder de leiding van Delbaere, principaal van het college in Veurne. Joe bleef voorzichtig, in stilte, werken voor de vele vrienden. Met pen en chinese inkt tekende hij in die maanden van 1917 bijvoorbeeld zijn 3 bekende ontwerpen voor de gedachtenis- prentjes van gesneuvelde frontsoldaten zoals "Broederliefde- De gebroeders Van Raemdonck", "Renaat De Rudder" en op verzoek van M.E. Belpaire "Adjudant Smits". Maar in een sfeer van verdachtmaking en onder censuur is het niet aangenaam werken voor een kunstenaar…

3. De beschietingen van de steenbakkerij bij Nieuwpoort.

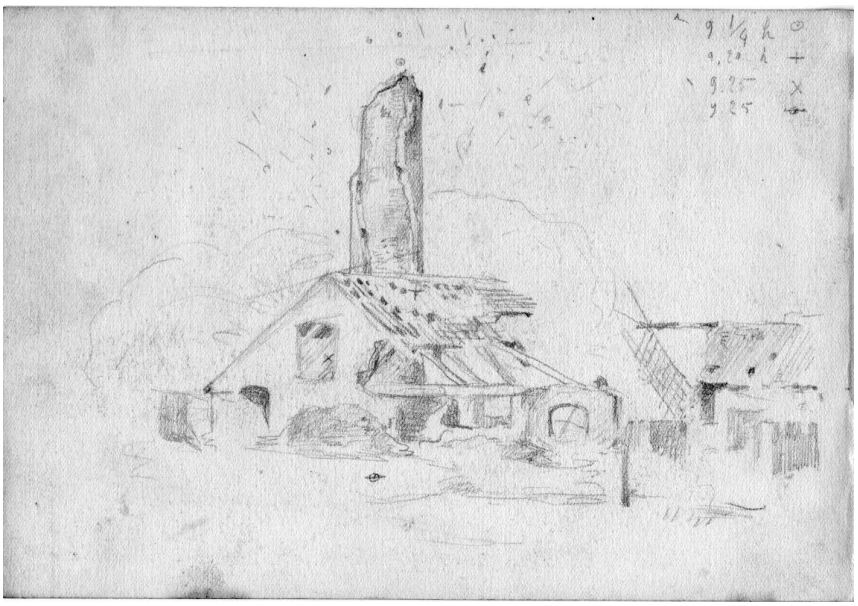
Alhoewel Joe in Veurne woonde en werkte(8) was de frontstreek tussen Mannekensvere en St.-Joris-Nieuwpoort hem niet onbekend. Vele van de strijdmakkers uit Joe's regiment, het 7e Linie, zijn gesneuveld bij de Uniebrug tijdens "de slag van de IJzer" eind oktober 1914. Hij werd toen samen met de zieken en gekwetsten vanuit Nieuwpoort overgebracht naar een legerkliniek bij Calais.



Vanaf 1916 kwam hij geregeld terug in de streek tussen Veurne en Nieuwpoort als secretaris van het SKVH. Hij bezocht dan o.a. twee vrienden uit zijn Antwerpse studietijd Samuel De Vriendt en Juliaan Platteau die gelegerd waren in het Groot Noordhof in Ramskapelle. Hij volgde de weg vanuit Veurne langs het kanaal via Wulpen en Booitshoeke. Het was een tiental km., een paar uur stappen of een klein halfuurtje met de fiets als er geen beschietingen waren. Zoals het een kunstschilder past had hij steeds teken- en schildersgerief bij. Jammer genoeg is er weinig werk van Joe bewaard uit die streek. Toch kunnen wij met zekerheid aantonen dat hij de streek goed kende. Aan de hand van twee tekeningen uit zijn schetsboeken waarop hij de datum en vier tijdstippen noteerde. (9)

Op 9 mei 1917 vroeg in de morgen stapten Joe en Sam naar het Groot Koolhof in Ramskapelle. Een van hun gespreksonderwerpen was wellicht: “zal onze sollicitatie voor de functie van kunstschilder in het Belgisch leger een positief antwoord krijgen?” Wisten zij dat minister Poullet hun kandidatuur steunde? De militaire bakkerij met de observatietoren was gelegen in de Koolhofstraat (10). Ter hoogte gekomen van het Klein Koolhof begon plots om 9u een beschieting van de steenbakkerij. Joe nam zijn schetsboek en had de koelbloedigheid om de opeenvolgende beschietingen op het gebouw en de schoorsteen te schetsen. Hij noteerde de juiste tijdsopgave en maakte een drietal tekeningen van wat er op dat moment gebeurde. Op een van de schetsen noteerde hij zelfs alle treffers, het juiste uur en de inslagplaatsen. Hij deed dit in het Frans zodat Sam de correcte gegevens aan zijn oversten kon rapporteren. Sam had de functie van militair observator. Het was zijn taak om het mondingsvuur te observeren en de gegevens in het frans door te seinen aan de eigen artillerie om eventueel een tegenbeschieting in te zetten.

Deze tekeningen van Joe *“à klein Koolhof 9 mai 1917 9hr. du matin”,* met purper kleurpotlood op tekenpapier (11,4cm x 14,3 cm) zijn enkele van de zeldzame werkjes welke Joe met zekerheid in de omgeving van Nieuwpoort maakte. Het blijven waardevolle historische documenten over de beschietingen. Tot op vandaag rijzen de wijzende vingers van de schoorsteen en de observatietoren nog omhoog als stille getuigen van wat zich hier honderd jaar geleden heeft afgespeeld.



Ondertussen wachtten beide vrienden in spanning op een antwoord van de legeroverheid die niet kwam….



4. Een tentoonstelling over de Frontschilders 1917–2017 in Veurne of Lo-Reninge?

De “Section Artistique” organiseerde in 1917een reizende tentoonstelling: “Exposition des peintres du front Belge” in Zwitserland te Bern, Genève, Zurich en Bazel.
16 frontschilders namen er aan deel met in het totaal 171 schilderijen. Joe was er toen nog niet bij, hij werd pas lid in oktober 1917. Is dat één van de redenen waardoor de werken die Joe schilderde voor de S.A. niet bekend zijn? Pas in 1996 verscheen een werk waarin niet minder dan 129 Belgische frontschilders vermeld worden. Luc Filliaert schreef een passage over het werk van Joe, maar zonder afbeelding van zijn werk. Misschien omdat er in het legermuseum in Brussel geen werk van Joe bewaard wordt? Nochtans hield F. Hellens reeds kort na WO I een pleidooi om de werken van alle frontschilders te inventariseren en te conserveren in het legermuseum.(11)

Reeds sinds de jaren negentienhonderdzestig worden er in het Stadsarchief van Veurne een tiental werken van Joe bewaard die hij schilderde in opdracht van de S.A. De reeks werd aangekocht door de Vlaamse Gemeenschap uit privébezit en aan de stad Veurne toevertrouwd. Slechts een paar worden er tentoongesteld.

Veurne en Lo-Reninge waren de tweede uitvalsbasis van de frontschilders. Zou het een mogelijk initiatief kunnen zijn om in het kader van 100jaar WO I een project op te starten in 2017-18? Met een tentoonstelling van origineel werk van de frontschilders, tekeningen en prentbriefkaarten van deze mooie omgeving in confrontatie met eigentijdse fotografie en beeldende kunst? Eventueel gekoppeld aan de kunstenaars- wandelroute zoals die reeds enkele jaren geleden georganiseerd werd.

! In volgende nieuwsbrief brengen wij deel 2: Joe English als lid van de S.A. in Veurne en de positieve rol die Marie-Elisabeth Belpaire had in zijn benoeming….

5. Bibliografie en aantekeningen (bij deel 1)

(1) Over de “Section documentaire artistique…” zie: De Geest Joost en De Grijse Piet (red.) *Het front in kleur. 1914-1918. Schilders aan het Belgische front.* Gemeentekrediet, 1999, 160 blz. Medewerking van Filliaert Luc, *Als de strijd verademt, Kunstleven aan het front*. Met een bijdrage over Joe English, p.38. Smets Sandrine (red.) *Penseel op het geweer*, legermuseum Brussel, lessenpakket en gidsingsdossier, 2004.
(2) Gyselen Gaby*, De Beeldende Kunst.* In: *Stille getuigen 1914-1918*, Provincie West-Vlaanderen, 1964, p.51-54.
(3) Tentoonstellingsproject bezoekerscentrum “Westfront Nieuwpoort” 2016. Brief van de dienst cultuur Nieuwpoort, Vandecasteele Kris en Willaert Benoit, 18.09.2015, met visietekst Luc Filliaert.
(4) Vandeweyer Luc, *Joe English 14-18. Kunstenaar tussen Frontbeweging en Activisme*. Diksmuide, Museum aan de IJzer, 2008, p.107-114.
(5) Catalogus van de Kunsttentoonstelling door eenige Belgische kunstenaars Soldaten op ‘t front onder de bescherming van Zijn Excellentie den Heer Poullet Minister van Wetenschappen en Kunsten. (datum in handschrift: 1-19 september 1916) Druk H. Daele en zoon, De Panne.
(6) Joe English, bijlage bij sollicitatiebrief voor de “Section Artistique”, handschrift met pen en zwarte inkt op geruit papier, 14 x 22cm. Z.D., (april 1917?) uit een schrift gescheurd. Alleen de voorzijde is beschreven. Het bevond zich in een waterdicht étui met persoonlijke bezittingen, foto’s, enkele brieven en zijn militaire identiteitspapieren.
(7) Vanacker Daniël, *De Frontbeweging*. De Klaproos, Koksijde, 2000, p.159 vv.
(8) Tentoonstellingscatalogus *Joe’s Kunst*, 2008, blz. 89-92. Zie ook het artikel van Luc Vandeweyer, *Soldaat en kunstenaar*, blz. 78-86 in deze catalogus.
(9) Paul C. De Baere, *Leven, werk en betekenis van Joe English.* RUG, lic.verh. 1974, Deel II catalogus, KIE 2 en KV12.
(10) Jacobs Mariette (red.), *Naamstenen 1914-1918*. Provincie W.Vl.,1988, blz. 55–56.
(11) Hellens F., Les artistes et les écrivains au front. In: LYR René, Nos héros morts pour la *patrie.* Brux. 1920, p.314.

Schatten op zolder

Joe English, (De gezant uit het dodenrijk), olieverf op doek, 71x 65cm, z.d. (einde 1917 - begin 1918?), r.o. gesigneerd



In de context van de tentoonstelling over "Joe's kunst" (Diksmuide 2008) dook een vergeten schilderij op van Joe English. Het werd verworven bij een kunsthandelaar in Brugge en door de bezitters geschonken aan het "Museum aan de IJzer" op 6 december 2008, een Sinterklaasgeschenk! De titel en de datering zijn niet bekend en over de eventuele opdrachtgevers ontbreekt alle informatie.

Wij mogen aannemen dat Joe het werk maakte tijdens WO1 toen hij over degelijk schildersmateriaal beschikte. Hij kon olieverf en canvas aanschaffen vanaf oktober 1917 toen hij lid werd van de Artistieke Afdeling van het Belgische leger.

Midden in een watervlakte (de onderwaterzetting van de IJzer tussen Nieuwpoort en Lo-Reninge?) zit een ruiter op een reusachtige paardenschedel. Bij nader toezien is het een geraamte, gekleed in een oliejekker met een kap over zijn schedel. Het is de typische klederdracht van de garnaalvissers aan de Belgische westkust. Een surrealistische aanblik: schedel en ruiter zijn anatomisch correct voorgesteld en kijken met dode ogen over de desolate IJzervlakte.

Thematisch is het een totaal ander soort werk dan wat van Joe bekend is uit die periode, namelijk zijn vele stadsportretten die "de mystische stad Veurne" genoemd worden. Nochtans zet de benaming van deze werken ons op het goede spoor. De ruiter op het paard is immers een mythisch personage. Het is niemand minder dan de gezant uit het dodenrijk. Hij wacht op de vele slachtoffers van de verschrikkelijke oorlog. Hij komt ze te paard ophalen om ze over te brengen naar de onderwereld. Hiermee visualiseert Joe een archetype dat voorkomt in vele mythologieën en religies. Zo was hij bijvoorbeeld vertrouwd met het "Johannesretabel" (1470) van Hans Memling uit Brugge. Eén van de vier ruiters op het rechterluik met de Apocalyps is een geraamte op een paard, dit is de voorstelling van de zwarte dood. In het Keltische Ierland van Joe's vader Henry maakten de overledenen een laatste zeereis naar het dodenland. Bij de Antieken werden de schimmen van de overledenen over de Styx naar het dodenrijk vervoerd, in een wrakke boot zoals vandaag de vele vluchtelingen. Wij kunnen het schilderij ook een biografische titel geven: '*Charon wachtend op Joe English om hem naar de Hades, het dodenrijk te begeleiden'.*

Voor Joe en zijn tijdgenoten was de oorlog een reële apocalyps. Enkele weken voor zijn tragisch overlijden schreef hij (juni 1918): *" Daarmee wens ik nog alle avonden dat de wereld zou vergaan in den nacht...".* Hij drukte niet alleen zijn doodsangst uit maar ook het verlangen naar een nieuw leven na de nachtmerrie van de oorlog.

Het schilderij van Joe verdient een ereplaats in de herdenkingstentoonstellingen over WO1.

Portret van Firmin Deprez (1890 - 1916) getekend door Joe English?

De eerste dagen van het nieuwe jaar 2016 kregen wij via een mail de vraag "*of de portrettekening in bijlage kon getekend zijn door Joe English?"*. Het gaat om een vrij groot portret van ongeveer 100 cm bij 50 cm met potlood getekend op dun tekenpapier maar niet gesigneerd noch gedateerd. Wij vroegen wat meer informatie over de persoon die wordt afgebeeld: *"het is een portret van Firmin Deprez".* Hij wordt hier niet geportretteerd als frontsoldaat in uniform en met snor zoals hij best bekend werd maar als een deftige jongeman met netjes gekamd haar zonder snor, gekleed in een wit hemd met stijve witte boord en das, onder een jas boven een ondervest. Hij kijkt de toeschouwer met een vriendelijke blik recht aan.



Het is honderd jaar geleden dat Firmin Deprez stierf als frontsoldaat op 21 mei 1916 in Noordschote. Het zou mooi zijn moest na honderd jaar ontdekt worden dat dit portret getekend werd door Joe. Er zijn twee vragen die moeten beantwoord worden om tot een eventuele bevestiging te komen. Wanneer werd het portret getekend en zou Joe er de auteur van kunnen zijn?. Want meestal signeerde hij zijn portretten. Waarschijnlijk is de signatuur weggesneden om het te kleven en in te kaderen.

Het portret was zeer goed bekend want het staat afgedrukt op het gedachtenisprentje van Firmin. Wanneer werd die foto genomen? Het prentje staat afgebeeld in de biografie "Firmin Deprez, studentenleider en IJzersymbool", door Marcel Vanslembrouck (Decock, Aartrijke,1995, p.177).
Indien het mooie getekende portret van Joe afkomstig is, dan zijn er biografisch gezien twee mogelijkheden. Ofwel tekende Joe Firmin in levende lijve in Leuven. Ofwel portretteerde Joe hem na zin overlijden op basis van de foto.

Als wij de levensloop van beide mannen nagaan stellen wij het volgende vast. Het best bekende verband tussen Joe en Firmin in het collectieve geheugen van vele Vlamingen is het Heldenhuldezerkje dat Joe ontwierp in september 1916 voor het Heldenhuldecomité nav. het overlijden van Firmin. Minder bekend vandaag is het gegeven dat Joe en Firmin elkaar reeds kenden van in Leuven voor 1914. Toen Firmin in 1910 één van de redacteuren werd van het studententijdschrift "De Vlaamsche Vlagge" vroeg hij in de loop van dat jaar aan Joe om een nieuwe kaft te ontwerpen. De kaftomslag van het tijdschrift werd voor het eerst gebruikt bij de eerste aflevering van de vernieuwde jaargang 1910-1911. Firmin schreef in dit nummer een enthousiaste uitleg over de symboliek van Joe's twee tekeningen. Zou het kunnen dat Joe toen het portret van Firmin tekende... als wederdienst voor deze belangrijke grafische opdracht?

De tweede mogelijkheid is dat Joe Firmin portretteerde in 1916 in opdracht van het Heldenhuldecomité voor zijn herbegrafenis in Hoogstade. Hij tekende dit portret op basis van de foto die ook in 1919 op zijn gedachtenisprentje werd gedrukt.

In de familie die het portret met grote zorg bewaart twijfelt men niet: " het werd getekend door Joe English". In een volgende nieuwsbrief kan de familie ons hierover hopelijk duidelijkheid brengen, want bewijs op papier is er nog niet.

Een "Islamitisch" Heldenhuldezerkje in Ieper?



In de Museumgids (2014) van het "In Flanders Fields" museum van Ieper staat na p. 140 een afsluitende sfeerfoto. Diverse modellen van Grafmonumenten worden er op voorgesteld die gebruikt werden voor de gesneuvelden tijdens WO I.

Onder andere ook het Heldenhuldezerkje, het Ierse kruis en de blauwvoet, met daar onder een maansikkel, een ster en een Arabische tekst. Kon het zijn dat een Islamitische strijder zich bekeerde en sneuvelde voor ons vaderland en zo een Heldenhuldezerkje kreeg? Bij nader toezien gaat het hier om twee heel verschillende grafstenen die met een "trompe-l'oeil" effect vermengd staan. Vooraan een platte afgeronde steen met Islamitisch schrift dat voor het Keltische kruis geplaatst werd. Met als gevolg dat de Vlaamse tekst 'Hier liggen hun lijken…' of de naam van de gesneuvelde soldaat niet meer te lezen zijn.

Het is een klassiek voorbeeld uit de psychologie van de visuele waarneming: twee delen worden op deze foto als één geheel gezien wegens hun nabijheid.

Vrienden van de VZW Joe English, kunstschilder

DANK aan de kunstvrienden die een financiële bijdrage hebben gestort , dec. 2015- jan.2016 voor de papieren versie van de nieuwsbrieven en als steun voor de verdere studie over "Leven en Werk van Joe & Elisa English-Goedemé"

DANK aan de kunstvrienden voor de schenkingen in de loop van 2015:
D. C. - brochure van Dr. R. Rubbrecht "Over de oorzaken van blindheid" (1930,2).
A. D. – Jaarkalender 2015, Lichtervelde, maand november: afbeelding H.H. zerkje van Camiel Jochem.
M. D. - diverse doc. en boeken met illustraties door J.E.
J.& L. D. V. - "Leven en werken van J.E." (1960) en diverse documenten .
H. G. - diverse doc. met illustraties door J.E.
Fam. N. – "Verzameld werk" (1955) C. Verschaeve, het tijdschrift "Verschaeviana" (1970-1993) en Dr. F. Daels "Voor mijn Volk in nood II" (1923)

Informatie over Joe English en zijn werk verschenen in 2015 in diverse Nederlandstalige publicaties en in de nieuwe Museumgids van de IJzertoren. Een aangename verassing was wel de aanwezigheid van een tekening van Joe *"De Duitscher aan België: ik heb u steeds bemind"* in het Engelstalige standaardwerk van Tonie en Valmai HOLT, *Till the boys come home. First world war picture postcards.* (1977 en 2014)

VOS herdenkt De Grote Oorlog voor Vlaanderen en Vrede met 2 tentoonstellingen, 4 lezingen en de Vredestroubadour. Onze vzw. participeert in dit project met de powerpointvoorstelling over "Joe English,kunstschilder (1882-1918) en Elisa Goedemé, kunstzangeres (1876-1926)" Informeren en/of reserveren 03/213.35.85 en info@vosnet.org.

Kunst- en Wenskaarten met schilderijen en tekeningen van J.E.

Ondergetekende : naam, voornaam, adres en handtekening.

……

❒ Bestelt hierbij …… reeks(en) 7 kunstkaarten (K 1 tot 7) = 14€ per reeks
❒ Bestelt hierbij …… reeks(en) 5 postkaarten (P 1 tot 5) = 10€ per reeks

Verzendingskosten: 2 € of gratis vanaf minimum bestelling van 2 reeksen
(zie afbeeldingen op website www.joe-english-kunstschilder.be)

En schrijft € ……. over op rekening BE03 1210 4055 6384 van de vzw Joe English, kunstschilder,
met vermelding: …… ex. kunstkaarten J.E.

Ook steunend "Vriend" worden?

Dat kan door eenmalig € 50,00 te storten op rekening nr. BE03 1210 4055 6384 van de VZW Joe English. Dan ontvangt u de catalogus en de nieuwsbrieven en wordt u uitgenodigd op onze volgende bijeenkomsten.

Ons handige en goed-ogende boek over "Joe's kunst" gedrukt bij Lannoo, Tielt, 2008, 98 blz. met kleurillustraties, is te verkrijgen door overschrijving van € 20,00 (portkosten inbegrepen) op rekening nr. BE03 1210 4055 6384 van VZW Joe English, met vermelding "cat. xx ex." We bezorgen het via de post (portkosten inbegrepen).

Joe English